

Sygn.akt III AUa 516/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Alicja Sołowińska (spr.)

Sędziowie: SA Dorota Elżbieta Zarzecka

SA Sławomir Bagiński

Protokolant: Edyta Katarzyna Radziwońska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 września 2018 r. w B.

sprawy z odwołania J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o ustalenie obowiązku ubezpieczenia

na skutek apelacji wnioskodawcy J. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 8 maja 2018 r. sygn. akt V U 22/18

I. oddala apelację,

II. zasądza od J. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

SSA Dorota Elżbieta Zarzecka SSA Alicja Sołowińska SSA Sławomir Bagiński

Sygn. akt III AUa 516/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z 7 listopada 2017 r. stwierdził, że z tytułu wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej J. K. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu od 1 października 2004 r. do 30 czerwca 2012 r. Organ rentowy zaznaczył, że decyzją Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowa w S. z 21 października 2004 r. J. K. został wyłączony z ubezpieczenia społecznego rolników od 1 października 2004 r., gdyż nie dostarczył zaświadczenia organu podatkowego stwierdzające formę opodatkowania oraz kwoty należnego podatku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Wskazał, że J. K. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży hurtowej i detalicznej samochodów i furgonetek od 1 kwietnia 2003 r. na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nr (...) wydanego przez Urząd Gminy w J.. Wpis zaś został wykreślony w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności gospodarczej 30 czerwca 2012 r.

W odwołaniu od tej decyzji J. K. wniósł o jej zmianę i ustalenie, że od 1 października 2004 r. do 30 czerwca 2012 r. nie podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu oraz wypadkowemu. Wyjaśnił, że faktycznie nie prowadził działalności gospodarczej, Dodał też, że zgodnie z linią orzeczniczą obowiązkowemu ubezpieczeniu podlega tylko osoba, która faktycznie prowadzi działalność gospodarczą.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z 8 maja 2018 r. oddalił odwołanie oraz zasądził od odwołującego J. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że J. K. jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni fizycznej 3,99 ha, w tym 2,13 ha przeliczeniowych położonego w J.. Na podstawie wpisu nr 289 do ewidencji w Urzędzie Gminy w J. odwołujący rozpoczął w 2003 r. działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży hurtowej i detalicznej samochodów osobowych i furgonetek, którą następnie wykreślił z dniem 30 czerwca 2012 r. Decyzją Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowa w S. z 21 października 2004 r. J. K. został wyłączony z ubezpieczenia społecznego rolników od 1 października 2004 r., gdyż nie dostarczył zaświadczenia organu podatkowego stwierdzającego formę opodatkowania oraz kwotę należnego podatku z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej.

Sąd Okręgowy odwołał się do art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 4 Ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 r., nr 205, poz. 1585 ze zm.), które określają przesłanki objęcia osób fizycznych, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą, obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym i wypadkowym od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności i istnieje do dnia zaprzestania jej wykonywania. Sąd zaznaczył, że istotą działalności gospodarczej jest jej prowadzenie w sposób zorganizowany i ciągły, na własny rachunek i ryzyko osoby ją prowadzącej. Jest ona prowadzona zarówno w okresie faktycznego wykonywania czynności objętych jej zakresem, jak też w okresie wykonywania innych czynności ściśle związanych z prowadzoną działalnością (np. załatwianie spraw urzędowych, poszukiwanie klientów), które zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania. Osoba prowadząca działalność gospodarczą sama dysponuje swoim czasem przeznaczonym na wykonywanie działalności i może go wykorzystywać na bezpośrednio świadczenie usług, na czynności pomocnicze, a wreszcie swój czas może wykorzystywać na sprawy prywatne. Sama wyznacza sobie zadania i realizuje je na własną odpowiedzialność.

Sąd odwołał się do treści odwołania J. K., z którego wynika, że odwołujący wprawdzie rozpoczął pozarolniczą działalność gospodarczą, ale faktycznie nigdy jej nie prowadził, nie podjął żadnych czynności z nią związanych, w szczególności nie wystawiał ani nie przyjął faktur, nie wynajął lokalu i nie osiągnął dochodów, zarabiał zaś w Niemczech. Sąd uznał jednak, że twierdzenia odwołującego pozostają w sprzeczności z pozostałymi dowodami znajdującymi się w aktach niniejszej sprawy, jak i sprawy Sądu Okręgowego w Białymstoku o sygnaturze V U 119/16. Zdaniem Sądu z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że odwołujący J. K. prowadził działalność gospodarczą od 1 października 2004 r. do 30 czerwca 2012 r. i z tego tytułu podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Ubezpieczony nie opłacił składek z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, co skutkowało wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie skutecznie doręczonych mu decyzji. 4 grudnia 2015 r. została wydana decyzja o odmowie umorzenia należności, od której prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku z 6 kwietnia 2016 r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt V U 119/16 oddalono odwołanie J. K.. 29 sierpnia 2014 r. została zawarta umowa z ubezpieczonym w zakresie rozłożenia na raty należności z tytułu składek za okres zadłużenia od marca 2009 r. do czerwca 2012 r. W latach 2014-2016 r. odwołujący dokonał kilku wpłat, ale ostatecznie układ został rozwiązany z powodu nie opłacenia dwóch kolejnych rat.

Zdaniem Sądu Okręgowego postawa ubezpieczonego, który próbował spłacać ciężące na nim zadłużenie z tytułu składek, wskazuje, że nie kwestionował on prowadzenia przez siebie działalności gospodarczej i obciążenia z tego tytułu składkami, a próbował w miarę swoich możliwości uregulować ciężące na nim zobowiązania. Z tych względów jego obecne twierdzenia są raczej ukierunkowane na polepszenie swojej sytuacji i uniknięcie konieczności opłacenia ciężących na nim zaległości wobec organu rentowego. Sąd zwrócił uwagę na szereg dokumentów, w tym pismo

Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. z 9 października 2017 r., z którego wynikało, że J. K. figuruje w rejestrze podatników, prowadzonym przez ten urząd i za okres od 1 kwietnia 2003 r. do 30 czerwca 2012 r. nie dokonał wpłat, zaś za kwiecień, maj i czerwiec 2003 r. zostały złożone w tym urzędzie deklaracje w zakresie podatku od towarów i usług (...). Z pisma Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. z 20 września 2017 r. wynikało, że zgłoszoną przez odwołującego formą opodatkowania były zasady ogólne i nie zaprzestał on prowadzonej działalności gospodarczej.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, ale prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Domniemanie to może być obalone w drodze przeprowadzenia przeciwdowodu, który obciąża stronę twierdzącą o faktach przeciwnych twierdzeniom wynikającym z domniemania. Do sfery ustaleń faktycznych należy czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia lub w ogóle nie podjęto, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność, w tym działalność gospodarczą, wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z 19 marca 2007 r., III UK 133/06; wyrok Sądu Najwyższego z 22 lutego 2010 r., I UK 240/09, LEX nr 585723; wyrok Sądu Najwyższego z 19 lutego 2010 r., II UK 186/09, LEX nr 590235; wyrok Sądu Najwyższego z 11 lutego 2010 r., I UK 221/09, LEX nr 585715).

Sąd Okręgowy uznał, że odwołujący nie obalił domniemania prawnego, o którym mowa wyżej, choć zgodnie z art. 6 k.c. to na odwołującym spoczywał ciężar dowodowy w sprawie. Sąd dodał, że oparcie polskiej procedury cywilnej na zasadzie kontradiktoryjności jedynie w wyjątkowych przypadkach pozwala sądowi na podjęcie czynności mających na celu pobudzenie inicjatywy stron, a zasadą w tym zakresie jest samodzielne dążenie uczestników postępowania do wykazania prawdziwości podnoszonych twierdzeń. Jeżeli twierdzenie istotne dla rozstrzygnięcia nie zostanie udowodnione, to o merytorycznym rozstrzygnięciu sprawy decyduje rozkład ciężaru dowodu. Strona, na której spoczywa ciężar dowodu, ponosi ryzyko ujemnych skutków niedopełnienia swoich obowiązków w tym zakresie. Na podstawie poglądu wyrażonego przez Sąd Najwyższy w wyroku z 17 grudnia 1996 r. Sąd Okręgowy uznał również, że nie jest zarówno zobowiązany, jak i uprawniony do przeprowadzenia dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 76).

Z tych względów Sąd Okręgowy nie podzielił twierdzeń odwołującego, że nie rozpoczął on działalności gospodarczej, a jedynie ją zarejestrował w gminie. Sąd nie uznał za wiarygodne również zeznań świadków U. K. i Z. K.. U. K. (bliska znajoma ubezpieczonego) wskazała, że ubezpieczony powiedział jej o zarejestrowaniu działalności gospodarczej, ale nie widziała, aby kiedykolwiek ją prowadził, gdyż w jej ocenie ubezpieczony jest rolnikiem i wyjeżdżał do pracy do Niemiec w celach zarobkowych. Świadek nie widziała u niego samochodów, wiedziała zaś o tym, że odwołujący wnosił o rozłożenie na raty należności za składki na ubezpieczenia społeczne. Świadek Z. K. (znajomy ubezpieczonego) wskazał również, że ubezpieczony nie prowadził działalności gospodarczej, a jedynie uprawiał ziemię.

W ocenie Sądu Okręgowego zarówno twierdzenia ubezpieczonego, jak i świadków nie zasługiwały na uwzględnienie. Sąd zaznaczył, że J. K. przedstawił własną korzystną dla siebie wersję, którą starał się wesprzeć zeznaniami bliskich mu osób, które miały za zadanie potwierdzić, że nie zajmował się on handlem samochodami. Świadkowie wprawdzie bardzo spójnie i zgodnie stwierdzili, że ubezpieczony nie prowadził działalności, co nie zmienia jednocześnie tego, że ich zeznania podlegały weryfikacji. W ocenie Sądu świadkowie, twierdząc, że nie wiedzieli, żeby ubezpieczony prowadził jakieś interesy, starali się pomóc koledze i wesprzeć jego wersję, stąd Sąd uznał te zeznania na tendencyjne i niewiarygodne.

Z tych powodów Sąd orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. O kosztach orzekł zaś na podstawie art. 98 k.p.c. i 99 k.p.c. w zw. § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

J. K. złożył apelację od wyroku Sądu Okręgowego. Zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów w postaci zeznań złożonych przez J. K. oraz spójnych z nimi zeznań świadków U. K. i Z. K. i niedanie im wiary, w sytuacji gdy z treści zeznań w sposób jednoznaczny wynikało, że odwołujący w okresie od 1 października 2004 r. do 30 czerwca 2012 r. nie prowadził w sposób ciągły i zorganizowany pozarolniczej działalności gospodarczej, dlatego też nie podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu;

2. sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na przyjęciu, że J. K. w okresie od 1 października 2004 r. do 30 czerwca 2012 r. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą, w związku z czym podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu, w sytuacji gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, zwłaszcza zaś zeznania odwołującego oraz zawnioskowanych przez niego świadków, jak również fakt, że w spornym okresie J. K. nie wystawił ani nie przyjął jakiegokolwiek faktury, nie wynajął lokalu pod prowadzenie działalności i nie osiągnął z tytułu jej prowadzenia żadnych przychodów wskazuje jednoznacznie, że w rzeczywistości odwołujący nigdy nie prowadził działalności gospodarczej, tym samym nie podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu.

Wskazując na te zarzuty, odwołujący wniósł o zmianę wyroku poprzez ustalenie, że od 1 października 2004 r. do 30 czerwca 2012 r. nie podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu oraz wypadkowemu. Wniósł również o zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie przed sądem odwoławczym. W zakresie wniosków ewentualnych domagał się uchylenia wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, a wskazane w niej zarzuty nie prowadzą do odmiennej oceny materiału dowodowego sprawy niż ta, której Sąd Okręgowy dokonał i przyjął za podstawę swojego rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy dokonał właściwych ustaleń faktycznych w sprawie w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia. Ustalenia te dotyczą istotnych dla sprawy okoliczności i zostały dokonane na podstawie właściwie ocenionych dowodów. Ocena tych dowodów uwzględnia zasady doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania oraz nie przekracza granic swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego).

Sąd Okręgowy słusznie zwrócił uwagę, że J. K. jest właścicielem gospodarstwa rolnego w J. o powierzchni 3,99 ha fizycznych (2,13 ha przeliczeniowych) i od 9 grudnia 1993 r. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników. Od 1 lutego 1996 r. odwołujący został objęty wyłącznie ubezpieczeniami społecznymi z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie handlu. Od 18 sierpnia 1997 r. odwołujący został wyłączony z ubezpieczenia społecznego z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej, co nastąpiło na podstawie jego oświadczenia, że od tego dnia chce podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym jako rolnik-domownik. Od tego dnia do 30 września 2004 r. odwołujący podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników. KRUS wyłączył odwołującego z ubezpieczenia społecznego rolników od 1 października 2004 r., ponieważ nie dostarczył on zaświadczenia organu podatkowego stwierdzającego formę opodatkowania oraz kwoty należnego podatku prowadzonej działalności gospodarczej. W kwietniu 2003 r. J. K. rozpoczął prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży hurtowej i detalicznej samochodów osobowych i furgonetek, którą to działalność wykreślił z (...) z dniem 30 czerwca 2012 r.

Obecnie rozpoznawana sprawa została zainicjowana odwołaniem od decyzji ZUS z 7 listopada 2017 r. i dotyczy objęcia odwołującego obowiązkiem ubezpieczenia społecznego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od 1 października 2004 r. do 30 czerwca 2012 r. Istotne w sprawie jest zatem to, czy decyzją z 7 listopada 2017 r. organ rentowy zasadnie objął odwołującego ubezpieczeniami społecznymi z tytułu prowadzenia tej działalności gospodarczej w okresie od 1 października 2004 r. do 30 czerwca 2012 r.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że objęcie odwołującego ubezpieczeniami społecznymi z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od 1 października 2004 r., o czym mowa w obecnie zaskarżonej decyzji, nie było konieczne, ponieważ organ rentowy już wcześniej, decyzją z 15 kwietnia 2005 r., objął odwołującego ubezpieczeniami społecznymi z tego tytułu od 1 października 2004 r. Organ rentowy wydał tę decyzję po wyłączeniu odwołującego przez KRUS z ubezpieczenia społecznego rolników od tego dnia, a odwołujący nie zakwestionował tej decyzji. Ponowne objęcie odwołującego ubezpieczeniami społecznymi z tego tytułu od 1 października 2004 r., które nastąpiło na skutek zaskarżonej decyzji z 7 listopada 2017 r., nie było zatem wymagane. Decyzja ta określa jednak datę końcową obowiązku ubezpieczeniowego odwołującego i stanowi ją dzień 30 czerwca 2012 r., czyli dzień, z którym odwołujący wykreślił działalność gospodarczą z (...). Sporny w sprawie jest zatem okres od 1 października 2004 r. do 30 czerwca 2012 r., w którym zgodnie z zaskarżoną w sprawie decyzją z 7 listopada 2017 r. odwołujący został objęty przez organ rentowy obowiązkiem ubezpieczenia społecznego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

We wnioskach z 7 sierpnia 2017 r. i z 18 września 2017 r., poprzedzających wydanie przez organ rentowy decyzji z 7 listopada 2017 r., jak również w odwołaniu od tej decyzji i apelacji od zaskarżonego sprawie wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku odwołujący twierdził, że nie wykonywał żadnych czynności związanych z zarejestrowaną działalnością gospodarczą, a wobec tego nie może zostać objęty ubezpieczeniami społecznymi z tego tytułu w spornym okresie. Wprawdzie odwołujący nie przedstawił żadnych dokumentów, które potwierdzałyby wykonywanie bądź niewykonywanie tej działalności gospodarczej. Jednakże z działań odwołującego, na które wskazuje treść zgromadzonej w sprawie dokumentacji, można wyprowadzić odmienny wniosek.

Należy zwrócić uwagę, że w czerwcu 2014 r. odwołujący J. K. złożył do ZUS wniosek o umorzenie nieopłaconych należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, a także wniosek o rozłożenie na raty należności z tytułu składek za okres niepodlegający umorzeniu. 29 sierpnia 2014 r. została sporządzona umowa o rozłożenie na raty należności z tytułu tych składek za okres od marca 2009 r. do czerwca 2012 r., które wraz z odsetkami za zwłokę wyniosły łącznie 47 155,90 zł, ale ostatecznie układ ratalny został rozwiązany z dniem 17 maja 2016 r., bo odwołujący dokonywał wpłat na poczet rat za lata 2014-2016, ale nie opłacił kolejnych dwóch rat z terminem płatności do 15 kwietnia 2016 r. i do 16 maja 2016 r. W złożonym w ZUS 13 czerwca 2016 r. piśmie, które stanowiło odpowiedź odwołującego na pismo ZUS informującego o rozwiązaniu umowy z 28 sierpnia 2014 r., odwołujący wyrażał chęć spłaty należności z tytułu składek, ale ponownie wnioskował o rozłożenie zadłużenia na raty i anulowanie odsetek. Decyzją z 9 sierpnia 2016 r. ZUS odmówił umorzenia należności z tytułu składek w postaci odsetek za zwłokę na ubezpieczenie odwołującego za okres od października do grudnia 2004 r., od lutego 2005 r. do lutego 2009 r. oraz od grudnia 2009 r. do czerwca 2012 r. w łącznej kwocie 51 611 zł.

Wcześniej, decyzją z 4 grudnia 2015 r. organ rentowy odmówił umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od października 2004 r. do grudnia 2004 r. oraz od lutego 2005 r. do lutego 2009 r., ponieważ odwołujący nie spełnił warunków umorzenia należności określonych decyzją z 11 lipca 2014 r., tj. nie opłacił należności niepodlegających umorzeniu (kosztów egzekucyjnych należnych Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w S.) w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się tej decyzji. Ta ostatnia decyzja została utrzymana prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku z 6 kwietnia 2016 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt V U 119/16.

Składając wniosek o umorzenie należności z tytułu składek za okres od października 2004 r. do grudnia 2004 r. oraz od lutego 2005 r. do lutego 2009 r. wraz z odsetkami oraz wniosek o rozłożenie zadłużenia na raty, a nawet spłacając

część należności, odwołujący nie zaprzeczał przed organem rentowym temu, że prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą. Postawa odwołującego wskazuje raczej na to, że liczył się on z obowiązkiem opłacania składek z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej, a nawet częściowo ten obowiązek uregulował.

Odwołujący nie kwestionował prowadzenia działalności gospodarczej również przed innymi urzędami. Z pisma Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. z 20 września 2017 r. wynika, że w okresie od 1 października 2004 r. do 30 czerwca 2012 r. odwołujący nie zgłaszał zawieszenia prowadzenia działalności gospodarczej, a formą opodatkowania były zasady ogólne. Z pisma Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. z 9 października 2017 r. wynika, że J. K. figuruje w rejestrze podatników, prowadzonym przez ten urząd i za okres od 1 kwietnia 2003 r. do 30 czerwca 2012 r. nie dokonał wpłat, zaś za kwiecień, maj i czerwiec 2003 r. zostały złożone w tym urzędzie deklaracje w zakresie podatku od towarów i usług (...).

Należy zwrócić uwagę, że dopiero 7 sierpnia 2017 r., a następnie 18 września 2017 r. wpłynęły do ZUS pisma, w których odwołujący wniósł o ustalenie nieistnienia obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej ostatecznie od dnia jej zarejestrowania do dnia jej wykreślenia z ewidencji. Dopiero w tych pismach odwołujący po raz pierwszy sformułował zarzuty o faktycznym niewykonywaniu żadnych czynności związanych z zarejestrowaną działalnością gospodarczą.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego pisma z 7 sierpnia 2017 r. i z 18 września 2017 r. miały jednak jedynie na celu uwolnienie się od odpowiedzialności za nieopłacone składki wraz z odsetkami za zwłokę. Temu celowi służyły również zeznania świadków U. K. i Z. K., którzy twierdzili, że odwołujący J. K. nie wykonywał działalności związanej z handlem samochodów osobowych i furgonetek. Świadczyli nie widzieli żadnych reklam działalności odwołującego. U. K. jako była partnerka odwołującego nie widziała też żadnych wizytówek ani faktur. Świadczyli potwierdzili jedynie to, że odwołujący posiadał gospodarstwo rolne i pracował w Niemczech.

Niewątpliwie zeznania świadków są zgodne ze stanowiskiem odwołującego, ale w świetle treści zgromadzonej w sprawie dokumentacji oraz działań odwołującego zmierzających do umorzenia należności z tytułu składek i do rozłożenia zadłużenia na raty należności z tytułu składek niepodlegających umorzeniu nie można uznać za wiarygodne tych zeznań. W tej sytuacji Sąd Okręgowy nie naruszył art. 233 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego odmawiając wiarygodności tym zeznaniom ani nie naruszył tego przepisu przyjmując, że postawa odwołującego i jego działania przed organem rentowym, poprzedzające złożenie wniosków z 7 sierpnia 2017 r. i z 18 września 2017 r., sugerują, że wiedział on o obowiązku uiszczania od 1 października 2004 r. składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. W tej sytuacji należy podzielić stanowisko Sądu Okręgowego, że odwołujący powinien podlegać od 1 października 2004 r. do 30 czerwca 2012 r. ubezpieczeniu społecznemu na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 4 Ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz.U. Nr 137, poz. 887 ze zm.).

Mając na uwadze powyższe okoliczności, apelacja podlega oddaleniu na podstawie art. 385 Kodeksu postępowania cywilnego (pkt I sentencji wyroku).

O kosztach zastępstwa procesowego organu rentowego w postępowaniu apelacyjnym orzeczono zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, w brzmieniu obowiązującym od 30 stycznia 2018 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.) – pkt II sentencji wyroku.

SSA Dorota Elżbieta Zarzecka SSA Alicja Sołowińska SSA Sławomir Bagiński